

ВЛИЈАНИЕ НА ХЕРБАЛНИТЕ ПРЕПАРАТИ ВРЗ РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ЛАБОРАТОРИСКИТЕ АНАЛИЗИ

Викторија Максимова

Оддел за Фармација, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Република Северна Македонија

Вовед Хербалните препарати опфаќаат различни препарати кои кај нас се регистрирани како хербален лек, традиционален хербален лек или додатоци на исхрана. Нивната употреба е се почеста, особено при самомедикација на пациентите. Но, употребата на вакви препарати може видно да влијае врз резултатите од биохемиските анализи или други клинички испитувања.

Цел Овој труд има за цел да ги информира и да укаже на сите здравствени работници, вклучувајќи ги и лаборантите за можноста од добивање на резултати кои отстапуваат од референтните вредности, а се индуцирани од употребата на хербални препарати.

Материјали и методи Беше направено детално истражување на релевантни датабази (PubMed, Science Direct) при што податоците беа групирани во три категории во зависност од механизмот преку кој тие влијаат врз биохемиските параметри и резултатите од клинички лабораториски испитувања.

Резултати Промените на лабораториските резултати може да се должат на: директна интерференција на хербалната компонента со испитуваните параметри, интеракции со други лекови кои истовремено се примаат и токсични ефекти на хербалната компонента. Директно влијание врз серумските нивоа на кортизол може да покажат препаратите кои содржат екстракт од ашваганда, чиј што механизам на дејство се должи на инхибиција на ослободувањето на кортизол од адреналните жлезди. Екстрактот од лук, исто така, може директно да влијае врз трите главни липидни маркери (вкупен холестерол, HDL и LDL). Интеракцијата на препаратите од кантарион со други лекови, поради неговата способност за индукција на хепаталните ензими P450 (CYP3A4) може сигнификатно да ја намали концентрацијата на други лекови (пр. дигоксин, циклоспорини). Како резултат на неочекувани токсични ефекти пак, при употреба на препарати на кава (со седативен ефект), забележана е хепатотоксичност (60-70 пати покачени концентрации на AST и ALT од референтните вредности).

Заклучок Добиените резултати укажуваат на тоа дека е потребна особена претпазливост при презентирање на резултатите од лабораториските испитувања кај пациенти кои примале препарати од хербално потекло.

Клучни зборови: анализи, интерференции, референтни параметри, хербални компоненти.